

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«БЕРЕЖАНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директорка коледжу

Світлана ПИЛИПИШИН

«09» 09 2025р.

**ПРОГРАМА ФАХОВИХ
ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ**

для прийому на навчання

**освітньо-професійний ступінь «Фаховий молодший бакалавр»
за спеціальністю D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та
фондовий ринок»**

**на базі освітньо-кваліфікаційного рівня
«Кваліфікований робітник»**

Розглянуто і схвалено на засіданні циклової комісії
спеціальних економічних дисциплін

Протокол № 8 від «26» березня 2025 р.

Голова циклової комісії В.А.У. Валентина РУДНИК

БЕРЕЖАНИ 2025

ВСТУП

Випускники професійно-технічних училищ, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень «Кваліфікований робітник» вступають на 1 курс скороченого терміну і планують навчатися за навчальними планами спеціальності D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» та отримати освітньо-кваліфікаційний рівень «Фаховий молодший бакалавр».

Фахові випробування є складовою цілісного навчально-виховного процесу у вищій школі і спрямовані на оцінювання професійних знань та умінь майбутнього фахового молодшого бакалавра.

Мета фахових випробувань – виявлення та оцінка рівня підготовки до навчання за скороченим терміном в коледжі за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Фаховий молодший бакалавр» та відбір осіб, які за рівнем знань та вмінь відповідають вимогам освітньо-кваліфікаційної характеристики «Кваліфікованого робітника». Для успішного засвоєння освітньо-професійної програми абітурієнти повинні мати диплом кваліфікованого робітника та здібності до оволодіння знаннями, уміннями і навичками з фахових дисциплін. Конкурсні фахові вступні випробування для вступу на навчання здійснюються фаховою атестаційною комісією. Завданням фахових вступних випробувань є оцінка рівня фахової підготовки кваліфікованих робітників, виявлення глибини теоретичних знань, практичних вмінь і навичок та можливості застосування набутих знань при складанні фахових випробувань. Завдання фахових випробувань охоплюють знання та вміння студентів з дисциплін циклів професійної підготовки.

1. ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

Прийом на навчання за ОКР «фаховий молодший бакалавр» за спеціальністю D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» здійснюється відповідно правилам прийому Положення про фахове випробування осіб, які здобули освітньо-кваліфікаційний рівень «Кваліфікований робітник». Для проведення фахових вступних випробувань на

навчання за ОКР «фаховий молодший бакалавр» створюється фахова атестаційна комісія. Фахове вступне випробування проводиться в усній формі у терміни згідно графіку проведення вступних випробувань затвердженого головою приймальної комісії. Для складання вступного іспиту абітурієнти отримують екзаменаційний білет, який містить питання з переліку, наведеного у програмі. Виконання завдань фахових випробувань оцінюється в балах. Під час складання фахових випробувань забороняється користуватися мобільними телефонами, іншими допоміжними засобами та будь якими літературними джерелами. Форма проведення фахових випробувань спрямована на створення сприятливих умов для об'єктивного оцінювання знань абітурієнтів. Тривалість підготовки вступника до відповіді не більше 30 хвилин.

Для фахового вступного випробування при прийомі на навчання зі спеціальності D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» екзаменаційні завдання формуються з фахових дисциплін.

2. ПЕРЕЛІК ДИСЦИПЛІН, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ФАХОВЕ ВИПРОБУВАННЯ

На фахові вступні випробування для здобуття ОКР «фаховий молодший бакалавр» виносяться наступні дисципліни:

1. Фінанси
2. Податкова система
3. Бюджетна система
4. Страхові послуги
5. Банківські операції

3. ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ З ДИСЦИПЛІН, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ФАХОВЕ ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ

1. Фінанси як економічна категорія.
2. Об'єкти та суб'єкти фінансових відносин.
3. Фінансовий контроль: його зміст, значення і види.
4. Фінансові ресурси держави.
5. Фінансові ресурси суб'єктів господарювання.

6. Фінансові ресурси фізичних осіб.
7. Поняття фінансової системи, її склад та принципи побудови.
8. Сутність та головна мета фінансової політики держави.
9. Основні складові фінансової політики держави.
10. Управління фінансами. Функції органів управління фінансами. економікою.
11. Суть та призначення бюджету. Економічний зміст бюджету.
12. Бюджетна система України.
13. Принципи побудова бюджетної системи.
14. Бюджетний процес та його складові.
15. Учасники бюджетного процесу.
16. Стадії бюджетного процесу.
17. Державні доходи їх економічний зміст.
18. Державні видатки та їх особливості.
19. Суть та функції податків.
20. Елементи податку. Основні види податків.
21. Прямі і непрямі податки.
22. Класифікація податків
23. Податкова система України: суть та склад.
24. Загальнодержавні та місцеві податки.
25. Принципи оподаткування.
26. Сутність, функції та роль місцевих фінансів.
27. Місцеві фінанси як система фінансових відносин.
28. Принципи організації місцевих фінансів.
29. Місцеві бюджети у бюджетній системі України.
30. Міжбюджетні відносини.
31. Бюджетна децентралізація. Міжбюджетні трансферти.
32. Становлення та розвиток соціальних позабюджетних фондів.
33. Джерела формування доходів бюджетів позабюджетних фондів.
34. Єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.
35. Пенсійний фонд України як центральний орган виконавчої влади.
36. Основні завдання Пенсійного фонду України.
37. Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування
38. Фінансовий ринок та його структура.
39. Характеристика банку як специфічної комерційної установи.
40. Сутність банківської діяльності.
41. Банк як важливий елемент банківської системи, організація банківських систем.
42. Центральний банк.
43. Класифікація банківських інститутів.
44. Функції НБУ.
45. Операції Національного банку України.

46. Структура Національного банку України.
47. Форми управління НБУ.
48. Принципи організації роботи банку.
49. Банківські операції.
50. Зміст і класифікація пасивних операцій.
51. Сутність активних операцій.
52. Типова організаційна структура комерційного банку.
53. Суть і основні цілі грошово-кредитної політики.
54. Емісія грошей.
55. Роль НБУ в регулюванні готівкового грошового обігу.
56. Касове обслуговування комерційних банків.
57. Внутрішній і зовнішній борг.
58. Класифікація банківських позичок та сучасні види кредитів.
59. Виникнення та етапи розвитку страхування.
60. Сутність та місце страхування в системі економічних категорій.
61. Функції та сфери застосування страхування.
62. Принципи страхування.
63. Страхові фонди як матеріальна основа страхового захисту.
64. Форми організації фондів страхового захисту.
65. Поняття та ознаки класифікації страхування.
66. Страхові послуги як об'єкти взаємовідносин страховиків і страхувальників.
67. Роль посередників: страхових агентів і брокерів.
68. Ресурси страховика: фінансові, матеріальні, трудові, інформаційні.
69. Структура страхових компаній.
70. Реєстрація та ліцензування страховиків.
71. Контроль за діяльністю суб'єктів страхового ринку
72. Страхування життя і його основні види.
73. Обов'язкові види страхування від нещасних випадків і професійних захворювань.
74. Суб'єкти й об'єкти медичного страхування.
75. Добровільне медичне страхування.
76. Страхування цивільної відповідальності власників автотранспортних засобів.
77. Страхування відповідальності роботодавців.
78. Необхідність і сутність перестрахування, стан і перспективи його розвитку, суб'єкти перестрахування.
79. Методи перестрахування.
80. Особливості грошового обігу у страховій організації.
81. Доходи від страхової діяльності.
82. Зароблені страхові премії, порядок їх визначення.
83. Витрати страховика: їх склад і економічний зміст.
84. Собівартість страхової послуги.

85. Виплата страхових сум і страхового відшкодування.
86. Витрати на утримання страхової компанії.
87. Визначення прибутку від страхової діяльності.
88. Оподаткування страхової діяльності.
89. Власні кошти страхової організації, їх склад і джерела формування.
90. Залучені кошти страхових компаній.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Конкурсний бал вступника, який виявив бажання навчатись за спеціальністю D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» визначається як середній бал за компетенції, виявлені вступником під час проведення випробування (оцінюється за 200 - бальною шкалою).

У процесі визначення цього середнього балу враховуються:

- відповідь вступника на перше запитання (оцінюється від 0 до 50 балів);
- відповідь вступника на друге запитання (оцінюється від 0 до 50 балів);
- відповідь вступника на третє запитання (оцінюється від 0 до 50 балів);
- відповідь вступника на додаткові запитання, призначені для діагностики рівня компетенцій, набутих ним у процесі навчання за освітньо - кваліфікаційним рівнем “ кваліфікований робітник ” (оцінюється від 0 до 10 балів).

Оцінювання відповідей вступників здійснюється, спираючись на такі критерії (з заокругленням до десятої бала):

90% – 100% від максимальної кількості балів вступник отримує за таких умов: – повністю та послідовно розкритий зміст матеріалу, поставленого завдання; – вільне володіння спеціальною термінологією; – досконале застосування набутих компетенцій для правильного вирішення всіх поставлених завдань;

75% – 89% від максимальної кількості балів вступник отримує за таких умов: – послідовно розкритий зміст матеріалу, поставленого завдання; – вільне володіння спеціальною термінологією, можливі деякі неточності; – правильне застосування набутих компетенцій для вирішення більшості поставлених завдань;

60% – 74% від максимальної кількості балів вступник отримує за таких умов: – зміст питання викладено частково, не завжди послідовно; – у відповідях є помилки у використанні окремих понять; – під час вирішення поставленого завдання вступник лише за сторонньою допомогою здатен використовувати набуті компетенції; 1% – 59% від максимальної кількості балів вступник отримує за таких умов: – основний зміст завдання не розкрито; – допущені грубі помилки у відповідях; – відсутнє володіння спеціальною термінологією; 0 балів вступник отримує у разі відмови відповідати на запитання.

Особи, які набрали під час проведення випробування у підсумку менш як 100 балів, не рекомендуються до зарахування на навчання в технікумі за спеціальністю ДЗ «Менеджмент» та позбавляються права подальшої участі у конкурсі. Такий висновок фахової атестаційної комісії записується у протоколі у графі «Примітка» та в відомості фахового випробування у графі «Примітка».

ЛІТЕРАТУРА:

1. Банківська система: навч. посіб. Херсон: Олді-плюс, 2019. 292 с.
2. Біляк Ю.В., Тітенко З.М. Податкова система: Навчальний посібник К.: НУБіП України, 2021. 634 с.
3. Бюджетний кодекс України : Закон України № 2456-VI від 08.07.2010 р. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show /2456-17>.
4. Бюджетна система: навчальний посібник. Друге видання, перероблене і доповнене. Харків : Видавець Іванченко І. С., 2019. 284 с.
5. Бюджетна система: тенденції розвитку, під ред. В.М. Мазярчука. Київ: «ФОП Лопатіна О.О.», 2019. 384 с.
6. Власюк Н.І., Мединська Т.В., Мельник М.І. Місцеві фінанси: Навчальний посібник. Київ: Алерта, 2018. 328 с.
7. Волохов І.С. Податкова система: навчальний посібник. Харків : Видавництво «Діса плюс», 2019. 402 с.
8. Дема Д., Стойко О. Фінанси. Навчальний посібник. Алерта, 2018. 432с.
9. Іжевський П.Г. Фінанси: навч. посіб. Львів: “Магнолія ”, 2019. 373 с.
10. Коваленко В.В. Банківська система України: монографія. Суми: ДВНЗ "УАБС НБУ", 2010. 187 с.
11. Кремень О.І., Кремень В.М. Фінанси. Навч.посібник, 2018. 416с.
12. Крупка М.І. Банківська система: навч. посіб. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2012. 508 с.
13. Яворська Т.В. Страхові послуги: навч.посібник. К.: Знання, 2020. 350 с.

